

ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . 50 L — b.
Egy évre . . 25 L — b.
Egy hónapra . . 9 L — b.
Nyilttér sora 6 L — b.
Hird. póttsora 5 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Soseana Gen. Avereseu-ut 4

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Románia a kisantant értekezletén tárgyal- tatni akarja Besszarábia kérdését.

„Dimineata” jelentése szerint a kormány már teljes odaadással foglalkozik a julius közepén tartandó prágai kisantant-értekezlet előkészületeivel. A kisantant utolsó értekezletét ezelőtt hat hónappal tartotta Belgrádban. A lefolyt fél esztendő alatt a külpolitikai viszonyok terén jelentékeny változások állottak be, amikről a kisantant kormányainak még nem állott módjukban együttesen tanácskozni. Ennélfogva számos nagyjelentőségű kérdés vár megvitatásra. A legfontosabb természetesen Románia és Oroszország helyzete, amelyet Besszarábia kérdése élezett ki. A román kormány a besszarábiai kérdést okvetlenül a prágai értekezlet tárgysorozatára akarja tűzni. A „Dimineata” szerint természetesen nem arról lesz szó, hogy a kisantant másik két államának képviselői nyilatkoztassák ki, vajjon van-e joga Romániának Besszarábiához, mivel ez a kérdés már el van döntve. Jugoszláviának és Csehszlováknak abból a szempontból kell nyíltan színt vallaniok, hogy milyen magatartást foglalnak el abban az esetben, ha Románia és Oroszország között Besszarábia miatt nyílt összeütközés törne ki.

A belgrádi és prágai sajtó tulnyomó része a besszarábiai kérdéssel kapcsolatban a legutóbbi időkben olyan hangnemet használt, amely egyáltalán nem illett szövetséges sajtóhoz. A román kormány most már azt várja, hogy Csehszlovákia és Jugoszlávia külügyminiszterei minden kertelés nélkül foglaljanak állást Románia mellett és ezzel is cáfolják meg a belgrádi és prágai sajtó állásfoglalását. A „Dimineata” kétségtelennek tartja, hogy a cseh és jugoszláv kormánynyilatkozatok csakis kedvezőek lehetnek.

Anglia bizik Magyarország gazdasági megújulásában.

A „Financial News” hasábos cikkeiben ismerteti Smith népszövetségi főbiztos jelentését a magyarországi pénzügyi helyzetről és a kölcsönről. A cikk megállapítja, hogy Magyarország gazdasági viszonyai egészséges alapokon nyugszanak. A kölcsön jegyzésének teljes biztosítása a legnagyobb eredmény, amit egyáltalán el lehetett érni.

Haverda Mária Szabadkán.

A világot felforgató események elfeledteték a Haverda-ügyet, ami éveken keresztül izgatta az emberek fantáziáját, sőt az egész világot. 1911 április 19-én Szabadkán meggyilkolták özv. Haverda Boldizsárnét, egy dúsgazdag szabadkai ügyvéd özvegyét. A gyilkosnak semmi nyoma sem volt. A temetésen megjelent Haverda Mária, a meggyilkolt leánya is, sőt még díjat is tűzött ki a gyilkos kézrekerítőjének. A temetés után pedig letartóztatták Jánosy Aladárt és Vojtha Antalt. Eleinte tagadtak, de egy hónapi fogság után Jánosy bevallotta, hogy ő lötte agyon Haverdánét, Vojtha tanította revolverrel célba löni és Haverda Mária birta rá a gyilkosságra. A szabadkai fő-

tárgyalást két ízben is megszakították és a bűntény elbírálására a szegedi, majd a pesti törvényszéket rendelte ki az igazságügyminiszter. A szegedi esküszék felmentette a „szép Mariskát”, Budapestén pedig — noha váltig hangoztatta, hogy semmi része nincs anyja meggyilkolásában — Haverda Máriát 12 évre, Jánosy 15 évre, Vojthát pedig 8 évre ítélték.

A három főtárgyalás negyvenöt napig tartott és nem egy olyan esemény történt az alatt, ami világszenzációvá nőtt. Meggyanusították a szabadkai vezetőügyészt, hogy éjszakánként bejár Haverda Mária cellájába és udvarol a szép fogolynak. Az érdeklődés akkor sem kisebbedett Haverda Mária iránt, amikor Mária-Noasztára, a női fegyházba szállították. Ott megmutogatták az apácák belépődíjért Haverda Máriát úgy, hogy az igazságügyminiszternek kellett erőlyesen megtiltani.

Haverda Mária rokonai látogatására a napokban Szabadkára utazott. Egy újságírónak a következőket mondotta a még mindig szép és érdekes multu nő: — Még az édes anyám sirjánál sem voltam, nem volt időm. Látja, nem változtam, ugye nem is öregedtem? A hajam csak azért van rövidebbre vágva, mert hullott, nem akarom magam fiatalítani.

— Jánosy a fogházban meghalt, ezt tudják, Vojtha kiszabadult, Pesten hivatalnok. Én Nagyténybe mentem, ahol tejesarnokom van. Nagyon jól megy az üzletem. Sok olyan vevőm van, akik tudják a multamat és direkt azért vásárolnak náiam, Nem röstellem a multam, most is vallom, hogy semmi részem nem volt édes anyám meggyilkolásában. A szegedi felmentő ítélet után én Dalmáciába utaztam. Szabad voltam, kiutazhattam volna Amerikába. A mult vidámabb epizódjaira is emlékszem.

— Jó kis zri volt az ügyéssel, mi? Arról irtak sokat. Jó dolgom volt a fogházban, Mária-Nosztán is, ahol egy percig sem jártam rabruhában.

— Nem ismernek már meg engem a régi barátóim, udvarlóim, táncosaim. Mindenki elfelejtett, Csak a kofák ismertek meg a piacon. Az is valami. Talán azért, mert a hajam egy kicsit őszül. No, majd ha legközelebb jövök, kisuvickolom . . . Így talán rám ismernek majd.

IRODALOM.

Mindegy.

Egy kézlegyintés. És ez a gesztus a semmibevevése a világnak, az embereknek, az érzéseknek és sok hiábavaló, meddő küzködésnek.

„Elhatároztam, hogy nem furok a földbe és nem találgom a csillagokat. Elhatároztam, — mert ugyis mindegy!”

Mindegy. Ezt a címet viseli fiatal poétánk, dr. Elekes György újabb verseskötete. Azt a lelki állapotot, mely átdolgozta a krasznajarszki rabságban poétánk gondolatvilágát, nem akarja már egyszer teljesen levetkőzni. De azért már egy-egy versén keresztülszillan valami napsugár, derű, hogy akkordjaként újból átsapjon az elmerülésbe, a lemondásba. Mindegy. És dr. Elekes verseivel odaferkőzik a lelkünkhöz, előnkbe viszi az életet a maga gyarló köntösében. Mintha azt akarná odadobni előnkbe: mit gyűlölködtök, mit építetek piramist, mit

halmoztok pénzhegyeket? Hisz az is mindegy. Odahulltok a nagy Nirvánába. Körtefa című versében mondja:

„Ezer rimet, virágot adtam
s az ősz engem is megcsufolt,
— sirasson meg, aki bitt bennem,
mert mindenem ma hamu, holt.”

Ajánljuk a verses kötetet a közönség szeretetébe. Ára 20 leu és kapható a város mindhárom könyvtárában.

Kérjük

tisztelt előfizetőinket, kik a SZÉKELY UJSÁG előfizetési díjával hátrálékban vannak, hogy azt 8 napon belül,

tekintettel arra, hogy társaságunk felszámolás alatt áll, kifizetni szíveskedjenek.

Targul-Sacues, la 28 jun, 1924.

Kézdivásárhelyi Könyvnyomda R.-T.
SZÉKELY UJSÁG kiadóhivatala.

TANÜGY.

— (Évzárók.) —

Az áll. el. iskola évzáró ünnepélye folyó hó 29-én, vasárnap d. u. 3 órákor lesz a szokásos ünnepély keretében, közimunka kiállításával kapcsolatban, melyre a szülőket és az érdeklődőket tisztelettel meghívja a tanítótestület.

A református elemi iskola évzáró ünnepélye ma, szombaton d. u. volt. Szép számú közönség tapsolt a jól sikerült program minden egyes pontjának és elismeréssel adózott a tanító testületnek, mely gyönyörű eredményt mutatott fel.

HIREK

Szombat, junius 28.

— Presbiteri gyűlés. Holnap, vasárnap délelőtt az istentisztelet után a református egyházközség presbiteriuma gyűlést tart, melyen többek között foglalkoznak Szabó Ferenc lelkész lemondásával is. Szabó Ferencet — amint értesülünk — a feldobolyi egyházközség egyhangulag papjának hívta meg.

— Halálozások. A brassói magyar társadalmat súlyos veszteség érte dr. Vajna Gábor ügyvéd halálával. Csütörtökön reggel hosszas szenvedés után halt meg a kiváló közéleti férfi, kiben Vajna Károly, a kézdivásárhelyi áll. el. iskola igazgatója testvérét gyászolja. Dr. Vajna Gábor, ki úgy a politikában, mint a társadalom minden mozgalmában tevékeny részt vett évtizedekkel ezelőtt a Br. Lapoknak volt a főszerkesztője. Ma temették. — özv. Székely Jánosné, néhaj Székely János kézdivásárhelyi m. áll. el. iskolai igazgató özvegye Gödöllőn, ahol az egyik repatriált leányával lakott, elhunyt.

— Emelkednek az árak. A ruha neműekben újabb áremelkedés várható — mint egyik közgazdasági lapunk írja.

— Szépségverseny az est szereplői között. Nágoné Szabó Mária julius 8-iki nagyműsoros estélyén szépségverseny lesz az est szereplői között. A közönségnek nehéz szerepe lesz a közel 50 szereplő szépjei között válogatni. Az estélyre különben lázasan folyik a készülődés. Előjegyzéseket az estélyra a Kovács hírlap-irodában eszközölhetők.

Fel kell-e világosítani a tüdőbajos betegeket? Az orvosi gyakorlat régen vajdó problémája: vajjon fel kell-e világosítani a tüdő beteget baja természetéről. Az orvos elemi kötelessége a „nem ártani” elve, már pedig akármilyen álláspontot foglal is el az orvos ebben a kérdésben, ezt a szabályt meg fogja sérteni. Ha beavatja a beteget betegsége lényegébe, az olyfokú izgalommal és depresszióval járhat, ami a betegnek árt, ha elhallgatja vagy elfátyolozza a tényállást, nagy ártalmára lehet a beteg hozzátartozóinak, főképp a gyermekeknek. Mi tehát a tennivaló? Kaysler Petersen a jénai tüdőbeteggondozó főorvosa határozottan azt követeli a „Deutsche Medizinische Wochenschrift”-ben közölt cikkében, hogy a beteget őszintén fel kell világosítani, mert logikus védekezés a tuberkulózis ellen csakis ezen a módon képzelhető el. Egy nagyon lényeges momentumról megelégedezik Kaysler Petersen. Arról tudniillik, hogy a beteget meg kell győzni baja gyógyíthatóságáról. Mert a tuberkulózis, valóban a legjobb indulatu betegségek közé tartozik, amely, ha kellő időben és kellő eréllyel kezelik, majdnem biztos sikerrel gyógyítható. Ezt a tényt meg kell mindenkinek tanulni, akinek tüdőbajos betegekkel van dolga.

— **Benedek Elek**, az erdélyi gyerekek Elek nagyapója, nagy örömet szerzett a kolozsvári gyermekvilágnak. Három délutáni előadás keretében sikerült a magyar színházban Többsincs királyi című bájos mesejátéka s a darab előtt mindharomszor Elek nagyapó is beszélt a gyermekekhez. Ezekről az előadásokról több kedves felvételeket hoz a Vasárnapi Újság e heti száma, amelyben ezen a héten különösen sok aktuális budapesti eseményről is talál fölvételeket az olvasó.

— **Új bányák Erdélyben.** Joan Badiu geológus, aki több éven át működött a külföldi államokban, — amint az Argus írja — Brassó, Fogaras és Nagyküküllő vármegye területén hatalmas kiterjedésű kőszénbányákat fedezett fel, amelyeknek gazdagsága állítólag fölülmulja a zsilvölgyi bányákét is. A bányaterület Korlea községben Brassó megyében kezdődik, áthalad Fogaras megyében Sinka községig és Nagyküküllő megyében Rákos községnél végződik. A felfedezett kőszén kalóriája 5—6000. Háromszék megyében Sepsiszentgyörgy közelében egy lignit telepet tártak fel. Itt a kitermelés rövidesen meg is kezdődik. Ugyancsak ez a mérnök Barót község közelében egy borostyánkő telepet talált. Az itt előforduló borostyánkő minősége jobb az eddig ismeretelnél, színe zöld és fekete. A kőszénbányák utáni kutatás közben Háromszék megyében egy nagyszerű éghajlatu viszonyok között levő völgyben pedig jódos forrásokat fedeztek fel.

— **Kifogott a bírón.** Pompás kis törvénytörvényes írt le a New York Herald. — A védő így iparkodik kirántani a tolvajt a bajból: Védencem nem mondható ki bűnösnek a lopásban. Mert mi történt? Ment hazafelé s egy nyitott ablak előtt haladt el. Jobb karjával benyúlt s néhány csekély értékű tárgyat kiemelt olyan közelből, amennyire karjával be tudott nyulni. A lopást tehát csak a karja követte el, nem pedig az egész vádlott s meg vagyok győződve, hogy Önök nem fogják az egész embert megbüntetni, csak a karját, amely a bűnt elkövette. A jelenlevők azt hitték, hogy a védő a nagy buzgalomban megzavarodott. Csak a törvénytörvényes elnök nem jött ki nyugalmából és így felelt: — Legyen a védő urnak igaza. Engem legalább teljesen meggyőzött az érvelése s azt hiszem egyetértetek velem bíró társaim, ha kimondom az ítéletet. Én nem ítélem el a vádlottat, csak a jobbkarját, két esztendei fegyházra s abba is belenyugszom, hogy a jobbkarját saját becses személye nélkül küldje a fegyházba. Erre előlépett a vádlott, lesrőfolt a jobbkarját és letette a bíróság asztalára. Azután, mint akinek semmi köze nincs tovább az igazságszolgáltatáshoz, a közönség harsogó derültsége és éljenzése mellett védője karján elhagyta a termet.

Nincs többé beteg ember.

Külföldi orvosi körökben sokat beszélnek egy új gyógyítómódról, amelyet egy Bécsben most megjelent ismertető füzet akar közelebb hozni az egész szenvedő és még nem szenvedő emberiség köztudatához. Couéizmus-nak hívják ezt az új gyógyítómódot, megteremtőjéről: Coué urról, aki gyógyszerész Nancy-ban. Ez az új módszer pedig nem valami csodaszer adagolásból áll. Semmi köze a patkához, mert nem más mint az önmeggyőzésnek, az autoszugesztiónak új érdekes rendszere.

A francia patikus szerint az önrábeszélés képessé teszi az embert arra, hogy az egészségét megőrizze és ha már beteg, egészségét visszanyerje. Az ember egyszerűen semmi másra nem gondolva, minden figyelmét csak erre fordítva ismétli elalvás előtt azt az erős elhatározását hogy napról-napra egészségesebb lesz. Lelki gyógy módokat, autoszugesztiót eddig is ismert az orvostudomány, nincs hát kizárva az csudamódszer sem, a melynek egyes sikereiről máris beszámolnak. A nancy-i patikus, amint látjuk, nagy ellensége a saját mesterségének. De ha módszere csakugyan beválik, egész bizonyosan egyike lesz az emberiség legnagyobb jótevőinek.

SPORT.

(x) **Felhívás kerékpár háziversenyre.**

A K. S. E. a kerékpár-sportnak is teret akar nyújtani és elhatározta, hogy amennyiben kellő számú jelentkező lesz egy verseny megindítására, úgy már a jövő hó közepén megrendezné versenyt.

Jelentkezni lehet Kézdivásárhely és környékéről f. hó 28-ig, a Kovács-hirlapirodában.

NYILTTÉR*)

Nyilatkozat.

Pál József fiáért, ki magyar állampolgár s kinek tartozkodási helye ismeretlen semmiféle felelősséget nem vállalok.

Alungeni 1924 Julius 20.

Páll Sándor.

*) E rovatban foglaltakért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

Városi mozi.

— Wanina. —

(A moziroda közlése.) Szerdán és csütörtökön július 2-án és 3-án ismét egy kedves, megkapó filmdrámában gyönyörködhetik közönségünk. Ekkor kerül ugyanis bemutatásra a **Wanina** a mozifilmek közül magasan kiemelkedő 5 felvonásos nagy dráma. A főszerepet a világ-hírű Asta Nielsen (Wanina) kreálja, hatásos szerepeket játszanak: Paul Wegener (kormányzó) Paul Hartmann (Octavia) Bern Götzke (a pásztor). — Jön a **Demon**, szintén szenzációs dráma, melyre már most felhívjuk a moziközönség figyelmét.

Használt, teljesen jó állapotban levő NŐI VARRÓGÉP ELADÓ.

Értekezni: Strada Garej 13. sz.

Virágai szebben viri. **Flóra** növény-tápsó oldat. tanak ha a Hary-féle tal öntözi. Kapható

minden gyógyszerár és drogeriában. Egy csomag (10 adag) ára kimerítő utasítással 18 leu. Egyedüli készítője Hary Sándor gyógyszerész Campeni—Topánfalva.

Egy brieska kocsi

ELADÓ. Cim a kiadóban.

Egy keveset használt, elsőrendűen üzemképes, komplett

CSÉPLŐGARNITURA

amely áll egy 14 HP. BENZINLOKOMOBILBÓL, egy Graepel Hugó gyártmányu, Marschal rendszerű, 1000 mm. dobszélességű, farámás CSÉPLŐSEKRENYBŐL és egy HERFEJTŐBŐL teljes szijazattal olcsón eladó. CSIHÁ & RAKOSI Targul-Sacuesc

Karatnán ELADÓ egy 500 □-öles területű

BELSŐSÉG LAKÓHÁZZAL

és istállóval. Felvilágosítás: dr. Molnár Dénes kézdívasárhelyi ügyvéd ad.

Egy énekes kanári és egy balkaru cipésgép eladó.

Jancsó József cipésznel.

ELADÓ: Négy szobából álló lakás a hozzá tartozókkal együtt. Vétel esetén azonnal beköltözhető. Értekezni lehet MOLNÁR JÓZSEF szücsnél. A volt Matkó István utcában.

No. 1920/1924.

Copie

Ministelor Finantelor Directia Timbrului Contenciosului si Ordonantarii Biroul Timbrului No. 104,341 din 15 Maiu 1924. Domnule Administrator, Va instiintam ca contractele de inchiriere prelungite conform legii chiriilor promulgata si publicate in Monitorul Oficial No. 68 din 27 Martie a. c. sunt supuse la taxa timbrului proportional de 50 bani la o/o socotite la chiria prevazuta in aceasta lege.

Aceasta taxa este datorita chiar dela dasa promulgarei zisei legi, adica din ziua de 27 Martie 1924. In vedere ca aceasta taxa nu se poate achita de toti in aceeasi zi, Ministerul de Finante acorda termin de plata la 30 Iunie a. c. si deci cei interesati (proprietari sau chiriasi) trebuie sa se prezinta pana la aceasta data la Adtia financiar cu contractele de inchiriere sa plateasca taxa de timbru cuvenit si sa obtine vizarea lor pentru timpul specificat in lege dupa categoria chiriilor. Cei care nu vor achita aceasta taxa pana la data susmentionata nu vor beneficia de aceasta dispozitie ei vor fi considerati contravenient si astfel vor fi supusi pe langa taxa si la o amenda pana cu de zece ori taxa conform art. 83 din legea timbrului. Imediat ce veti primi ordinal de fata veti face aceste dispozitii si va aduse la cunostiinta celor interesati prin publicatiuni afisate la Administratiunile financiare, Directorate, Perceptii si in fine la toate autoritatile dui localitate. Director General, Indescifrabil s. s. p. Subdirector Indescifrabil s. s.

Pentru conformitatea copie:

Administratia Financiara a Jud. Treiscaune Sft. Gheorghe No. 3604/1924 maiu 28. Primaria Orasului Tg.-Sacuesc

Vise trimite in copie ordinul Min. de Finante No. 104341/924 spre stire si afisare si pentru mai departe procedare.

adm. financiar
Barta s. s.

(L. S.)

seful serviciului
Indescifrabil s. s.

Nyomda és papirüzlet eladás.

A Kézdivásárhelyi Könyvnyomda R.-társaság

1924. május 25-én tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta a részvénytársaság felszámolását és feloszlatását, ennél fogva közhírré tesszük, hogy a jelenleg is üzemben levő

könyvnyomdánkat

teljes berendezésével, valamint

papíráru kereskedésünket

eladjuk, külön-külön is.

Venni szándékozóknek felvilágosítással szolgál a Könyvnyomda Részvénytársaság felszámoló bizottsága Kézdivásárhelyen (Targul-Sacuesc).

Kézdivásárhely, 1924. évi május hó 27. napján.

Dr. Diénes Ödön,

a felszámoló bizottság elnöke.

Ifj. Bándy István, Jancsó F. Lajos, Mágóri Gyula, Dr. Molnár Dénes,

felszámoló bizottsági tagok.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.